2025-05-22

SVERIGES EKOKOMMUNER

Biologisk mångfald kräver helhet, ansvar och samordning

Uttalande från Sveriges Ekokommuners årskonferens 2025 – antaget 22 maj 2025 på Biologiska mångfaldens dag.

Sveriges Ekokommuner består av kommuner som valt att ta ett aktivt ansvar för omställningen till ett hållbart samhälle. Vårt arbete utgår från vetenskapligt förankrade hållbarhetsprinciper och ett systemperspektiv där ekologiska ramar, social hållbarhet och långsiktig resiliens[1] vägs samman.
Den 22 maj, på den internationella dagen för biologisk mångfald, vill vi som organisation tydliggöra våra ståndpunkter:

• Biologisk mångfald stärker samhällens motståndskraft
Biologisk mångfald är avgörande för fungerande ekosystem och för samhällets grundläggande funktioner – från pollinering och vattenrening till livsmedelssäkerhet, klimatanpassning och krisberedskap.
IPBES[2] senaste Nexus-bedömning[3] visar tydligt hur förlusten av biologisk mångfald påverkar vår förmåga att skydda hälsa, vatten och klimat. Att stärka biologisk mångfald är därför också att rusta våra samhällen inför framtidens risker.

• Vi utgår från vetenskap, inte förenklingar
Vår styrka ligger i ett helhetsperspektiv som ger en stabil grund för strategiska beslut. IPBES-rapporten bekräftar vår erfarenhet: punktvisa insatser och isolerade insatser räcker inte.
För att uppnå verklig förändring krävs att sambanden mellan klimat, mat, vatten, hälsa och biologisk mångfald förstås och att frågorna hanteras tillsammans.

• Styrning måste hänga ihop – över sektorer och tid
Nuvarande strukturer är ofta uppdelade i sektorer och korta tidsperspektiv. För att lyckas krävs styrning som håller ihop arbetet med klimat, biologisk mångfald, vatten, mat och hälsa.
Ekonomiska och finansiella reformer behövs för att ändra incitament och rikta resurser mot åtgärder som gynnar biologisk mångfald och samtidigt andra viktiga samhällsmål eftersom de är varandras förutsättning.

[1] Förmåga att stå emot och återhämta sig över tid

[2] IPBES (Intergovernmental Platform on Biodiversity and Ecosystem Services) är ett internationellt vetenskapligt organ för biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

[3] Nexus-rapporten (2024) från IPBES visar hur klimat, biologisk mångfald, vatten, mat och hälsa är tätt sammanlänkade och betonar behovet av integrerade lösningar. Sveriges arbete inom IPBES samordnas av Naturvårdsverket, Formas och SEPA, med bred förankring i forskning och policy. Läs mer: www.ipbes.net

Sveriges Ekokommuner

SPOSTADRESS
c/o Drift och Serviceförvaltningen 371 83 Karlskrona

WEBBPLATS
sekom.se

E-POST
kansliet@sekom.se

TELEFON
0455-30 32 83

• Kommunerna är förändringsaktörer i frontlinjen
Det är i kommunerna som globala och nationella mål och ambitioner möter lokal praktik. Genom planmonopolet, offentlig upphandling och samverkan kan kommuner påverka både markanvändning, ekosystem och sociala villkor. Våra medlemmar visar redan vägen – med blågröna nätverk, lokala livsmedelssystem och ökad naturvård i stadsplaneringen.

• Vi tar ledarskap för långsiktig hållbarhet
Sveriges Ekokommuner stödjer sina medlemmar i att omsätta vetenskap, värderingar och systemförståelse i praktiken. Vi arbetar för att hålla ihop de fem dimensionerna i Nexusrapporten – klimat, vatten, mat, hälsa och biologisk mångfald – i ett samordnat hållbarhetsarbete på lokal nivå.

Vi uppmanar därför regering, riksdag och andra offentliga aktörer att:

- Förstärka styrningen så att klimat, biologisk mångfald, vatten, hälsa och mat hanteras i integrerad samverkan.
- Ge kommuner bättre verktyg, resurser och mandat att ta ett samlat ansvar för hållbar utveckling.
- Stödja forskningens tillämpning i praktiken – där kommunerna har en nyckelroll i genomförandet.

Vi tar vårt ansvar – och välkomnar fler att göra detsamma.

Ett hållbart samhälle byggs inte genom att välja mellan miljö, hälsa och ekonomi – utan genom att hålla ihop dem. Det är dags att tänka större. Tillsammans.

Hälsningar
Sveriges Ekokommuner

För mer information kontakta:

- Kjell Bergkvist, ordförande för Sveriges Ekokommuner (SEKOM), 060-19 15 19, kjell.bergkvist@sundsvall.se
- Kenneth Gyllensting, samordnare för Sveriges Ekokommuner (SEKOM), 0455-30 32 83, kansliet@sekom.se

Det nationella nätverket och föreningen Sveriges Ekokommuner består av 86 ekokommuner och 2 ekoregioner som valt att ta ett aktivt ansvar för omställningen till ett hållbart samhälle. Läs mer på sekom.se